

[Hassing-Jørgensen.]

jo ogsaa kan komme til at tilfalde Domstolene. Nogen egentlig fast Definition kan vel ikke gives, og det er i hvert Fald ikke forsøgt, hverken i Lovforslaget eller i Betænkningen. Det vilde dog efter min Anskuelse være ønskeligt at komme Problemet saa nær som muligt, og jeg vil derfor tillade mig at anstille nogle faa Betragtninger derover.

En rimelig Pris fremkommer, naar man til en Vares Indkøbspris lægger de faktiske Omkostninger og en traditionel Fortjeneste. Det hele vilde være ganske let, hvis Indkøb og Salg skete samtidig. I mange Tilfælde kan det lade sig gøre at inddække sig, samtidig med at man sælger, men langt hyppigere maa man købe længe før, og i Særdeleshed hvis det drejer sig om en Industri, hvor Salget først kan foregaa, naar de indkøbte Raavarer er forarbejdet. Salget vil endda strække sig over en længere Periode, inden for hvilken der kan ske Forskydninger i Prisen paa Raastofferne eller Forskydninger i Arbejdslønnen, hvoraf igen kan følge Ændringer i andre Sælgeres Priser. I nogle Tilfælde kan man dække sig mere eller mindre mod Risikoen derved, at man optager Ordre hos Kunderne noget før og noget efter, at man har foretaget sit eget Indkøb. Men som Hovedregel kan det siges, at baade Køb og Salg foregaaa kontinuerligt, saaledes at man hver Dag sælger og hver Dag køber fordelagtigst muligt, og heraf følger, at ingen vil ønske at sælge til en lavere Pris en den, hvortil han i Salgsøjeblikket mener atter at kunne inddække den samme Vare. Det vil derfor være urimeligt at forlange den faktiske Indkøbspris lagt til Grund for Salgsprisen, men den antagelige Indkøbspris i Salgsøjeblikket. Hvis Sælgeren har dækket sig forud til en fordelagtig Pris, maa det blive ham, der faar Fortjenesten; hvis han har købt for dyrt, maa det blive hans Tab. Saadan vil det ogsaa gaa, naar den frie Konkurrence hersker, men selvfølgelig vil netop Konkurrencen medføre, at den, der har købt billigt, vil se en Fordel i at lade Kunderne faa en Del af den Fortjeneste, der tilkommer ham. Dette kan ikke paaregnes, naar Konkurrence er helt eller delvis udelukket ved et faktisk Monopol, ved Aftaler eller ved utilstrækkelig Forsyning af Markedet. Jeg vil dog, alt taget i Betragtning, heraf udlæde som Hovedregel, at Afgørelsen af det Spørgsmaal, som Kontrolraadet ofte kan komme til at staa over for: om en Pris er urimelig, maa afhænge af, om den er urimelig i Forhold til, hvad den paagældende Vare kunde fremskaffes for

paa anden Maade, hvis den ikke er underkastet et Monopol, et Kartel, Aftaler eller vilkaarlige Bestemmelser. Virkningerne af denne Lov og den Tilslutning, den vil faa fra forskellig Side og fra Forretningsverdens Side, vil stærkt afhænge af, hvor loyalt og indsigtfuldt den administreres. Jeg haaber derfor, at Ministeren vil faa Lykke til at finde de helt rigtige Folk som Medlemmer af Raadet, og henstiller, at han ikke vil føle sig alt for ængstelig ved at lægge Hovedvægten paa deres Dygtighed, selv om deres Evner maatte være taget i Brug ogsaa paa anden Maade. I et lille Land faar man forholdsvis let Klarhed over, hvilke af de dygtige Folk man kan stole paa.

Jeg kan fremdeles anbefale Ændringsforslag Nr. 3, om end jeg ikke anser Slutningsbestemmelsen om Adgang til Regnskaber og Undersøgelser paa Stedet for at være absolut nødvendig, naar der forud er sikret bekræftede Afskrifter af Regnskaberne.

De øvrige Ændringsforslag er alle af formel Karakter og følger af Ændringsforslag Nr. 1. Som Loven herefter vil blive affattet, vil den ikke mangle noget i Konstruktionens Fasthed.

Jeg vil paa den ene Side haabe, at der ikke vil blive alt for meget for Raadet at bestille, ud fra Forventningen om, at Misbrug ikke vil være synderlig talrige, og paa den anden Side ønsker jeg, at der bliver grebet fast og effektivt ind, naar Anledning dertil foreligger.

Der er af det Mindretal stillet Ændringsforslag, som begge gaar ud paa en helt ny Affattelse af Lovforslaget. Med Hensyn til Venstres Holdning skal jeg bemærke, at dette Partis Stilling over for dette Problem som over for andre Problemer, der staa i Forbindelse dermed, stadig vækker min Forundring. Ingen kritiserer saa stærkt de formentlige Virkninger af Restriktionerne, ingen paaviser saa indtrængende, hvorledes de har givet Anledning til store Fortjenester for nogle, til Varefordyrelse o. s. v., men naar saa Regeringen kommer og siger: For det første ønsker vi i Konsekvens af de Betragtninger at beskatte de ekstraordinære Indtægter stærkt, og for det andet ønsker vi, saa vidt muligt, at regulere disse Prisansættelser, saa melder Venstre i Hovedsagen fra. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Affattelsen af Venstres Forslag, for det har megen ringe Tillokkelse. Jeg skal kun som en Enkelt- heds fremdrage, at end ikke Udtrykket „aabenbar urimelig Pris“ har man fra Venstres Side kunnet komme bort fra.